

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžso/9/2016
Identifikačné číslo spisu:	2014200591
Dátum vydania rozhodnutia:	04.08.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2014200591.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne: G. J. Y., nar. XY, štátna občianka Poľskej republiky, bytom X., zastúpená: V4 Legal, s.r.o. so sídlom Tvrdého 783/4, 010 01 Žilina, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, ul. 29. augusta č. 8 a 10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 7330-4/2013-BA zo dňa 19. augusta 2013, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 05. novembra 2015, č. k. 14S/141/2014-100, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 05. novembra 2015, č. k. 14S/141/2014-100, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo dňa 05. novembra 2015, č. k. 14S/141/2014-100, rozhodnutie žalovanej č. 7330-4/2013-BA zo dňa 19. augusta 2013 zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a), c), d) O.s.p. a vec vrátil správnom orgánu na d'alšie konanie. Súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu trov konania.

V správnom konaní vydala Sociálna poisťovňa, pobočka Senica rozhodnutie č. 23212-1/2011-SE zo dňa 22.08.2011, podľa ktorého žalobkyni ako zamestnancovi nevznikla účasť na nemocenskom poistení, dôchodkovom poistení a poistení v nezamestnanosti dňom 01.08.2010. Žalovaná ako druhostupňový orgán rozhodnutím č. 7330-4/2013-BA zo dňa 19. augusta 2013 zamietla odvolanie žalobkyne a prvostupňové rozhodnutie potvrdila.

Z odôvodnenia rozsudku Krajského súdu v Trnave vyplýva, že žalovaná svoje rozhodnutie odôvodnila iba tým, že výsledkami kontroly vykonanej pred vydaním napadnutého rozhodnutia nebolo preukázané, že by žalobkyňa na území Slovenskej republiky reálne vykonávala činnosť ako zamestnanec. Do odôvodnenia rozhodnutia boli prevzaté závery z vykonanej kontroly, paušálne zahŕňajúce všetkých zamestnancov kontrolovaného zamestnávateľa, ktorý medzičasom ukončil podnikateľskú činnosť na území SR. Nakoľko sa však rozhodnutie týka konkrétnych práv žalobcu ako individualizovanej osoby, musí tomu zodpovedať aj dostatočne určité odôvodnenie. Bola teda posúdená ako dôvodná námietka žalobcu, že došlo k pochybeniu v tom, že pri posudzovaní výkonu činnosti občanov Poľskej republiky

ako zamestnancov na území Slovenskej republiky nebola posudzovaná každá dotknutá osoba individuálne. Prvostupňový súd ďalej dôvodil, že za dohodu o určení právnych predpisov uplatniteľných na žalobcu podľa čl. 16 ods. 4 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 nemožno považovať list z 10.12.2013, ktorým žalovaná akceptovala návrh na uzatvorenie spoločnej dohody medzi Sociálnou poisťovňou a poľskou inštitúciou sociálneho zabezpečenia ZUS, v zmysle ktorej je v prípade 1236 osôb určené poľské zákonodarstvo a takto určené zákonodarstvo má konečnú platnosť. Z uvedeného listu totiž nevyplýva, či určenie poľského zákonodarstva platí aj pre žalobcov prípad. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 250k ods. 1 O.s.p.

Rozsudok krajského súdu napadla žalovaná včas podaným odvolaním. Namietla, že pobočka Senica sa pokúsila vykonať kontrolu reálneho výkonu činnosti zamestnancov v mieste sídla zamestnávateľa Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, Sobotište 17, kde zistila, že na adrese miesta podnikania je len starý, neobývaný domček, podnikateľský subjekt Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS v obci žiadnu podnikateľskú činnosť nevykonáva a nemal v obci zriadenú žiadnu prevádzku. Objekt na adrese Sobotište 17 mal prenajatý, avšak od 30. mája 2011 vlastníak nehnuteľnosti odvolal súhlas so sídlom živnostníka Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS a prenájom bol zrušený. Na základe kontroly sa nepodarilo preukázať, že zamestnávateľ prideľoval zamestnancom prácu a že zamestnanci na území Slovenskej republiky prácu skutočne vykonávali. Zamestnávateľ Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS zanikol 21. septembra 2011. Žalovaná má za to, že dôkazné bremeno leží nielen na nej, ale aj na žalobkyni a zamestnávateľovi a túto povinnosť si riadne nesplnili. Žalovaná tiež poukazuje na skutočnosť, že dohoda medzi poľskou inštitúciou ZUS Varsava a Sociálnou poisťovňou nemusí mať podľa čl. 16 ods. 4 vykonávacieho nariadenia písomnú formu. V súlade s čl. 76 ods. 4 základného nariadenia Sociálna poisťovňa vo vzťahu k zamestnávateľovi Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, ako aj ostatným zamestnávateľom, ktorí zamestnávajú osoby s nízkym vymeriavacím základom a bydliskom v Poľskej republike, informovala poľskú inštitúciu sociálneho zabezpečenia ZUS Varsava, listom č. 36968-2/2013-BA zo dňa 25. júla 2013, že v prípade zamestnávateľov o. i. Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS ide o firmy, ktorých zamestnanci reálne nevykonávajú činnosť na území Slovenskej republiky. Poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS Varsava listom č. 992900/502/32/2013 zo dňa 10. októbra 2013 tieto skutočnosti akceptovala. Žalovaná má za to, že hoci v liste nie je uvedené, že určenie poľského zákonodarstva platí aj pre žalobkyňu, uvedené sa vzťahuje na každého zamestnanca zamestnávateľa Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, pretože z listu vyplýva, že zamestnanci u zamestnávateľa Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS nepodliehajú slovenskej legislatíve. Žalovaná namietla aj výšku trov konania, ktoré bola zaviazaná uhradiť žalobkyni napadnutým rozsudkom z dôvodu, že výška trov je príliš vysoká a neadekvátne k danému konaniu. Vzhľadom na uvedené dôvody potom žalovaná navrhla, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Trnave, č. k. 14S/141/2014-100 zo dňa 05. novembra 2015 zmenil tak, že žalobu zamietne.

Žalobkyňa vo vyjadrení považovala odvolanie žalovaného za nedôvodné a navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Ako vyplýva z prvostupňového rozhodnutia žalovanej, Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, IČO: 45 681 848, so sídlom Sobotište 17, prihlásil žalobkyňu do poistenia odo dňa 01.08.2010 ako svojho zamestnanca. Zamestnávateľom teda bola fyzická osoba: G. U. , bytom M..

Podľa § 2 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“)

živnosťou je sústavná činnosť prevádzkovaná samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť, za účelom dosiahnutia zisku a za podmienok ustanovených týmto zákonom.

Zánik živnostenského oprávnenia má iba ten dôsledok, že fyzická osoba už nie je oprávnená vykonávať živnosť. Zánikom živnostenského oprávnenia nedochádza k zániku povinností fyzickej osoby, ktoré jej vznikli počas prevádzkovania živnosti, vrátane povinností, ktoré takej fyzickej osobe vznikli v spojení so zamestnávaním zamestnancov podľa pracovnej zmluvy.

G. U. bol účastníkom správneho konania aj po zániku jeho živnostenského oprávnenia v súlade s § 173 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. ako fyzická osoba, o ktorej právach alebo povinnostiach ustanovených týmto zákonom sa má konať alebo ktorej práva alebo povinnosti ustanovené týmto zákonom môžu byť rozhodnutím správnych orgánov priamo dotknuté, a to najmä vo vzťahu k jeho prípadným odvodovým povinnostiam na sociálne poistenie podľa § 141 ods. 1 a § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z., resp. právu na vrátenie poistného zaplateného bez právneho dôvodu podľa § 145 ods. 1 tohto zákona.

Hoci živnostenské oprávnenie živnostníka: Adam Bocheňski - PROJEKT PLUS, IČO: 45 681 848, so sídlom Sobotište 17, zaniklo dňom 21.09.2011, nezanikla spôsobilosť fyzickej osoby: G. U., bytom M., byť účastníkom konania. Bolo preto potrebné aj v konaní pred súdom konať aj s G. U. ako účastníkom správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Krajský súd postupoval nesprávne, keď do konania ako účastníka nepribral G. U., podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. Odvolací súd preto rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f) a ods. 2 O.s.p. a § 492 ods. 2 S.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd priberie do konania G. U., trvale bytom M., vec znovu prejedná a rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.